

Työryhmä valmistelevaan toimenpiteitä perusopetuksen oppimistulosten vahvistamiseksi – Oppimistulostyöryhmä 2/2025

Aika 10.3.2025 klo 13.00–15.00

Paikka Meritullinkatu 10, Seminarium sekä Teams

Läsnä ylijohtaja Eeva-Riitta Pirhonen, puheenjohtaja
johtaja Jarkko Niiranen, varapuheenjohtaja
neuvotteleva virkamies Minna Polvinen
opetusneuvos Erja Vitikka
toiminnanjohtaja Micaela Romantschuk
förbundssekreterare Pocke Wickström
yksikön johtaja Salla Venäläinen,
koulutuspolitiikan päällikkö Jaakko Salo
opetusneuvos Sanna Voipio-Huovinen
yksikön päällikkö, opetusneuvos Lucina Hänninen
erityisasiantuntija Mari Sjöström
rehtori Jaakko Sarmola
rehtori Jari Koski
koulutustoimikunnan puheenjohtaja Tuula Havonen
opetusneuvos Tommi Karjalainen, sihteeri
opetusneuvos Pia Kola-Torvinen, sihteeri
arviointiasiantuntija Jukka Marjanen, sihteeri
erityisasiantuntija Anssi Pirttijärvi
arviointiasiantuntija Matti Suomilammi
toimitusjohtaja Susanna Niinistö-Sivuranta
toiminnanjohtaja Saija Ohtonen-Jones

Poissa opinto-ohjaaja Kati Ainassaari
luokanopettaja, Rehtori Marko Jokinen
lehtori Tuomo Riekkinen

1. Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi läsnäolijat.

2. Hyväksyttiin kokouksen asialista ja edellisen kokouksen muistio.

3. Maahanmuuttajataustaisten nuorten osaaminen PISA-tutkimuksessa, Tutkijatohtori Jonna Pulkkinen, JyU

- Yliotos koski maahanmuuttajataustaisia oppilaita, pääarviointialueena matematiikka
- Edellisen kerran yliotos on tehty vuonna 2012
- 2. sukupolven maahanmuuttajataustaisten lasten osaamisero kantaväestöön suurin luonnontieteissä, 1. sukupolven osalta suurin lukutaidossa
- Huolestuttavaa on, että oppilaat, jotka ovat itse käyneet koulunsa Suomessa menestyvät siitä huolimatta huonommin kuin kantaväestö
- 2. sukupolven maahanmuuttajilla heikko lukutaito on 39,1 % ja 1. sukupolven 60,8 %. Heikkoon tulokseen on löydettävissä ymmärrettäviä tekijöitä taustalta.

- Osaaminen on erityisesti heikentynyt kantaväestöllä, kun taas maahanmuuttajataustaisilla muutokset olivat pienempiä. On huomioitava, että kantaväestön lähtötaso oli jo 2012 huomattavasti parempi.
- Maahanmuuttajataustaisilla oppilailla ainoastaan lukutaito oli heikentynyt tilastollisesti merkitsevästi
- Vuodesta 2012 vuoteen 2024 lukutaito on heikentynyt maahanmuuttajataustaisilla tytöillä
- Korkeampi sosioekonominen tausta sekä opetuskielen hallinta olivat yhteydessä parempaan osaamiseen
- Sosioekonomisen tausta ja lukusujuvuuden vakiointi kaventaa selvästi kantaväestön ja maahanmuuttajataustaisten oppilaiden välistä keskiarvojen eroa selittäen osaamiserosta suurimman osan.
- Huomionarvoista on myös, että maahanmuuttajataustaisista oppilaista suurempi osa kävi alempaa luokkaa (8) kuin kantaväestön oppilaista.
- Alueellinen eriytyminen saattaa vaikuttaa myös maahanmuuttajataustaisten osaamiseen.

4. Opetuskielen tukiovetus – ajankohtainen tieto uudistuksesta, Kieppi hankeen yleisesittely, Opetusneuvos Anssi Pirttijärvi, OKM

Työryhmälle esiteltiin oppimisen tuen uudistuksen ajankohtainen tieto opetuskielen tukiovetuksesta.

Kieppi-kehittämishjelman tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttotastaisten oppilaiden opetuskielen taitoa ja perustaitoja sekä tukea siirtymää.

Alustuksen diat löytyvät työryhmän työtilasta.

5. Kieppi -hankkeen S2 alatyöryhmän kehittämisehdotukset, Opetusneuvos Sanna Voipio-Huovinen, OPH

Kehittämistarpeita on tunnistettu säädösperustassa, S2-oppimäärästä POPSissa 1–4, osallisuuden ja hyvinvoinnin osalta oppimisen vahvistamiseksi, rahoituksen, opettajankoulutuksen, kielitaidon arvioinnin sekä opetuksen järjestäjien, koulujen ja kodin ja koulun yhteistyön osalta.

Keskustelussa esille nousi, että on tärkeää jo säädösperustassa selkiyttää, mitä on S2-opetus. Nykyinen rahoitus ei palvele kuntia, myös S2 -oppilaiden siirtymisissä on ollut haasteita.

Voisi pohtia, että saisiko heti alkuun opetuskielen sujuvuus hyväksi vahvalla tuella, jolloin oppilas pääsisi nopeammin mukaan. Olemassa olevan rahoituksen suuntaaminen alkupäähän. Esim. vuosi valmistavaa ja seuraaviin kolmeen vuoteen paljon räätälöityä tukea.

Kielitietoinen opetus ei ole kaikille opettajille tuttua ja sitä pitäisi nostaa enemmän esille.

Sihteeristö kokoaa alustuksista työryhmälle keskeinen ehdotuksen/ehdotuksia ensin työryhmälle keskustelun pohjaksi ja raporttiin esitettäväksi.

6. Yhteiskunta ja rakenteet alatyöryhmän eteneminen ja yhteinen keskustelu, Opetusneuvos Tommi Karjalainen OKM 5 Kokouksen päättäminen

Toimeksiannon mukaisesti alatyöryhmät tekevät nykytilan kuvauksen.

Alatyöryhmä on kuvannut nykytilaa oppimistulos- ja eriytymiskehityksen pohjalta. Kuvauksessa huomioidaan myös perusopetuksen rahoituskehitys, väestönkehitys, maahanmuuttotastaisten oppilaiden tilanteen kehitys sekä hyvinvoinnin kokonaisuus. Osasta aiheita on olemassa enemmän kuvausta ja osa on vielä alussa.

Nykytilan kuvauksen pohjalta alatyöryhmä on lähtenyt tuottamaan ensimmäisiä aihioita toimenpide-esityksiksi liittyen muun muassa rahoitukseen, eriytymiskehitykseen puuttuminen, tietopohjan parantamiseen, hyvinvoinnin ja tuen edistämiseen edellytysten parantamiseen, väestönkehityksen huomioimiseen, kodin ja koulun yhteistyön kehittämiseen.

7. Muut esille tulleet asiat

- Alueelliset opettajakuulemistilaisuudet järjestetään maaliskuun aikana. Ensimmäinen Espoon tilaisuudessa oli 60 osallistujaa ja keskustelu oli vilkasta. Seuraavat tilaisuudet ovat Tampere 11.3., Rovaniemi 19.3. ja Lappeenranta 26.3.
- Mahdollisesti työryhmän väliraportti tulisi jo syksyllä, josta järjestettäisiin seminaari Helsingissä. Myös loppuraporttia aikaistettaisiin keväälle 2026.

8. Kevään 2025 kokoukset

Ti 15.4.2025 13.00–15.00 OKM

Ti 13.5.2025 13.00–15.00 OKM

9. Puheenjohtaja päätti kokouksen.